5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 273 **Editia de seară** DUMINECA 2 (15) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 12.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.— / 20.— / 40.—

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani
Idem pag. IV „ 50
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri cu informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

INAMICUL RESPINS CU PERDERI MARI
IN REGIUNEA JIULUI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Moartea lui Nicolae Filipescu

Boala sa.—Ultimele clipe

Toate straturile sociale ale Capitalei au fost îndurerate de știrea morței lui Nicolae Filipescu.

Se știe cît de iubit era dînsul în București. Dar, mai presus de toate, în aceste clipe tot romanismul punea nădejdea sa în sfatul și fapta acestui bun român care e netăgăduit că și-a iubit patria mai presus de orice.

Tot timpul zilei de eri, îndată ce vestea morței lui se lăți în Capitală, numeroși cetățeni s'au îndreptat spre locuința defunctului, ca și cum ar fi voit să se încredințeze de crudul adevăr.

Procesiunea cetățenilor Capitalei în fața catafalcului marelui român a continuat și astăzi. Numeroase persoane au sosit și din provincie.

Intins pe un catafalc de bronz și înconjurat de flori, așezat într'un mare vestibul al caselor sale din str. Scaune, Nicolae Filipescu pare că doarme, atît de senin apare el în fața morței.

*

Acolo, în fața corpului său nesufletit, șoaptele celor devotați ai săi, ne vestesc despre ultimii săi ani de viață și de clipele din urmă ale vieței sale.

Nicolae Filipescu s'a simțit bolnav de o ușoară boală de inimă încă de acum cinci ani și de o afecțiune a rinichilor. In acest scop dînsul se ducea regulat în fiecare an la o stațiune balneară unde făcea o cură. In ultimii ani, de la izbucnirea războiului n'a putut să părăsească țara pentru căutarea sănătății sale, consacrîndu-se pe deantregul intereselor superioare ale neamului, asupra cărora, deși era departe de putere, a veghiat cu o solicitudine și căldură proprie firei sale exuberante.

Acum un an s'a dus la Petrograd tot în sprijinirea intereselor românești, și la reîntoarcerea sa în țară boala îi s'a agravat, atît din cauza oboselei drumului, cît și din aceea că vedea cum se pun piedici la îndeplinirea idealului românesc.

Cînd a fost convocat la ultimul consiliu de Coroană, Filipescu s'a simțit obosit și cît pe ce era să renunțe de a mai merge. Dar a găsit noui puteri în îndeplinirea datoriei sale de bun român și a mers să-și spue cuvîntul.

Cînd a aflat că acvilele românești pășesc victorioase peste Carpați, Filipescu a părut o clipă vindecat, într'atît vestea îmbucurătoare l'a însuflețit, l'a înviorat. Dar lupta de la Turtucaia l'a răpus, și îndată doctorii au constatat efectele: o gravă uremie s'a manifestat.

Starea sa a devenit gravă, iar surescitarea sa a luat proporțiuni îngrijitoare. Plîngea, vocifera, era disperat.

— Ce se face cu idealul nostru? striga dînsul.

*

Filipescu a murit pe canapeaua ce era așezată în odaia sa de culcare, refuzînd stăruitor de S zile să mai stea culcat în pat.

El a păstrat luciditatea facultăților sale pînă ce a intrat în coma. In preziua morții sale, dînsul văzînd plîngînd pe d-na Maria Filipescu, care l'a îngrijit cu un sublim devotament, și pe devotații din jurul său, a deschis ochii mari, i-a fixat și le-a făcut semn să nu mai plîngă.

Și în tot timpul celor din urmă opt zile, Nicolae Filipescu rostea crîmpee de fraze din care reeșea dragostea sa pentru patrie. Intr'un moment dat dînsul a rostit clar cuvintele:

— Dați liniște guvernului, dar o liniște...

Cuvîntul din urmă n'a putut fi auzit.

*

Inmormîntarea marelui dispărut se va face mîine, Duminică, la orele 2 d. a., se zice fără funerarii naționale, din cauza evenimentelor prin cari trecem. Dar Capitala întreagă va fi față la înmormîntarea acestui mare român.

*

D. colonel Robescu, aghiotant regal, a prezentat aseară d-nei Maria N. Filipescu condoleanțele M. S. Regelui pentru moartea ilustrului său soț.

Iar d. I. Duca, ministrul cultelor și instrucțiunei publice, a prezentat d-nei Filipescu condoleanțe din partea guvernului.

E. N.

OFENSIVA DELA SALONIC

Rezistența armatei bulgare scade

Londra (fără dată).—Ziarul „Daily Telegraph" află din Roma că rezistența bulgarilor slăbește în Macedonia și aceasta din pricina credinței că formidabilele lor linii de apărare erau de neluat; acum însă, mai mult de jumătate, sunt pierdute și liniile noui de apărare nu mai sunt așa tari.

Dela începutul ofensivei Aliaților, inamicul n'a mai putut să trimeată ajutoare în Macedonia, toate rezervele sale fiind întrebuințate în Dobrogea.
(Reuter)

Aliații la 3 kilometri de Serres

Londra, 28.—Pe frontul de la Struma un detașament de cavalerie inamică a fost risipit și respins de o brigadă călăreață, la 3 kilometri la sud de Serres.

Inamicul desfășoară oarecare activitate între Barakli și Etavzuma.

Trupele aliate au ocupat Topolove și Prosenik.

Pe frontul Doiranului un post inamic, lângă Krastali, a fost atacat în timpul nopții și bulgarii au fost luați la goană. (Reuter).

2616 prizonieri luați de Aliați

Paris, 29.—După un comunicat oficial, cu data de eri, aripa dreaptă a forțelor britanice a trecut peste calea ferată și a ocupat Prosenik.

In centru s'au luat primele linii inamice, pe înălțimile dela vest de Ghevgheli.

Aripa stângă a armatei bulgare, primind ajutoare, a opus o rezistență disperată trupelor sârbești.

Armata Aliaților din Orient a făcut în cele șase prime zile ale lunei curente 2616 prizonieri.
(Havas)

Aliații înaintează metodic

Londra, 29.—*Corespondentul agenției* **Reuter** *de la Salonic telegrafiază cu data de 28 cor. următoarele:*

Eri sîrbii au înaintat în regiunea Dobropolie și pe țărmul sting al Cernarechii, făcînd 50 de prizonieri.

Progresele Aliaților continuă metodic, deși încet, din cauza dificultăților terenului și lipsei de drumuri bune. Pe de altă parte, toamna frumoasă din Macedonia favorizează operațiunile. (Reuter).

America
indignată de pirateria germană

Londra, 28. — **Corespondentul din Washington al ziarului** *Morning Post* **spune că indignarea americanilor crește mereu în contra atrocităților comise de germani prin pirateria lor dealungul coastei Statelor Unite și adaugă că dacă guvernul american nu permite crucișătoarelor engleze să păzească coasta, Statelor Unite, bine înțeles în afară de zona de 3 mile, nu trebue să se mire dacă submarinele germane vor torpila vapoare în imediata apropiere coastei americane, periclitând astfel viața femeilor și a copiilor americani.** (A. T. Engleză.)

Cînd se dă alarma, nu stați pe străzi sau în curți ci intrați în case, ganguri sau pivnițe, ca să nu vă primejduiți viața.

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 48
Din 1 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

Din munții Călimanului pînă în valea superioară a Uzului (Vest de frontieră), mici acțiuni; s'au luat mai mulți prizonieri, între cari 2 ofițeri.

Satul Poiana-Sărata (Sösmözo, valea Oituzului), a fost reluat de noi, după o sîngeroasă luptă de stradă.

In Valea Buzeului, la Nord de frontieră, și la Bratocea, acțiuni de artilerie; la Predeluș, inamicul s'a retras.

La Predeal s'au respins două atacuri ale inamicului.

La Giuvala, trupele noastre au fost nevoite a se retrage spre Rucăr.

Pe înălțimile din dreapta și stânga Oltului viu bombardament de artilerie la: Coti, unde a căzut vitejește generalul Praporgescu; muntele Robul, muntele Chițianet. Focul artileriei noastre a risipit un convoi inamic.

In regiunea Jiului, am luat cu asalt munții Șigleul-mic și Muncelul-mic: inamicul a avut pierderi foarte mari și s'a retras în desordine. S'au făcut prizonieri și s'a luat o mitralieră.

Pe frontul Ursovei, duel de artilerie.

FRONTUL DE SUD

Schimb de focuri de tun și infanterie, în tot lungul Dunării. Am scufundat în mai multe locuri bărci cu soldați bulgari, care se apropiau de malul nostru spre a prăda.

In Dobrogea s'a respins ușor un atac inamic spre flancul nostru stâng.

Totalul prizonierilor luați până acum pe toate fronturile și internați este de 103 ofițeri și 14.911 oameni de trupă.

SA NU FIM INGRIJORAȚI

Unele întîmplări fără însemnătate în ce privește rezultatele determinante ale războiului și ale căror urmări au și fost zădărnicite de hotărîrea nebiruită a soldatului, nu sunt de natură a neliniști pe nimeni.

Deși luptele se poartă în afară de hotarele noastre și la peste 150 klm. de capitala țărei, deși vitejia trupelor noastre e garanția desăvârșită că muntele apărător nu va putea fi trecut de dușman, ne simțim datori a înștiința pe cetățeni că nu e nici un motiv de îngrijorare și că toată ocrotirea datorită se va da neapărat și efectiv.

Semănătorii de știri rele și interpretatorii răuvoitor ai măsurilor cari se iau în orice țară în timp de război, trebue semnalați autorităților pentru ca ei să nu împedice necontenita conlucrare liniștită și plină de încredere a guvernului și a populației.

Nu vorbiți de chestii militare, nu răspândiți știri false și lăsați strategia pe seama celor chemați.

Spionii mișună în toate părțile și se folosesc de cele mai mici indiscreții.

Un discurs
al lui Asquith

Londra, 28.— Primul ministru englez Asquith a propus azi în Camera Comunelor votarea unui nou credit de 300 milioane livre sterline (7 jum miliarde lei). După aceasta el a ținut un discurs în care arată starea satisfăcătoare a situației militare a Aliaților. Asquith a vorbit de partea glorioasă pe care o au statele mici în acest război, al cărui sfârșit va decide de existența lor. Belgia, Serbia și acum și România își varsă sângele lor pentru independența periclitată a națiunilor mici. El speră că și grecii, cari au rezistat atâta timp influenței barbarilor și a tiranilor, se vor uni în curând cu aceste țări. Chiar acum încă, cu un guvern mai înțelept, Grecia ar putea avea o parte demnă alături de cei, de cari o leagă tot ce e mai mare și mai glorios în tradițiile ei.

După credința guvernului britanic, acum nu este momentul de a ține consilii peste consilii. Toate sacrificiile noastre și toate faptele de eroism nemuritor nu pot fi trecute sub tăcere. Ținta Aliaților nu este egoistă, dar ei cer o siguranță absolută pentru viitor. De această siguranță depinde fericirea omenirei intregi. (A. T. E.)

Asquith despre Grecia

Paris, (data suprimată de censură).—*D. Asquith vorbind despre situația Greciei, a spus: „Aș vrea să pot adăoga numele Greciei lângă celelalte țări, care luptă pentru libertate. Mă voi mărgini să spun că acum încă Grecia, dacă e condusă și guvernată în mod inteligent, ar putea lua parte la acest război. Aliații n'au spiritul pismaș, nici gelos, dar ei cer reparații pentru prezent și siguranță pentru viitor. (A. Radio.)*

REVOLUȚIA din GRECIA

Ministerul Lambros

PARIS, 29.—După o informațiune din Atena, circulă zvonul că primul act al cabinetului Lambros va fi să dea un răspuns favorabil reclamațiunilor prezintate de amiralul Fournier d'Artiges, comandantul flotei Aliaților, în privința dizolvărei imediate a ligilor de rezerviști și arestarea imediată a celor dovediți de spionagiu. (Agenția Radio).

Cum va fi constituit guvernul provizoriu grec

Paris, 30.— La Salonic urmează constituirea guvernului provizoriu grec. El se va compune astfel: din d-nii Venizelos, amiral Cunduriotis și general Danglis, reprezintând puterea executivă, din alți opt membri formând un minister responsabil, în care generalul Zimbirakkis va deține portofoliul războiului; și o adunare legislativă.

Se confirmă că dl. Venizelos e hotărât să convoace la Salonic, vechea Cameră pe care a dizolvat-o regele când cu constituirea cabinetului Sculudis.

Ofensiva franco-engleză

Bombardări reciproce

Paris, 30.— Incăerări și bombardări reciproce, atingând uneori, o mare violență în sectorul Morval-Bouchavesnes - Ablaincourt și Chaulnes.

Pe restul frontului nimic de semnalat.

Ofițeri distinși pentru bravură și curaj

In Monitorul Oficial *de azi s'a publicat următorul înalt ordin de zi:*

Locotenentul Deculescu D. Nicolae, comandant de baterie în reg. 20 artilerie, cu ocazia luptelor din Dobrogea, s'a distins prin bravura și curajul său în mai multe ocaziuni, dînd astfel exemple camarazilor săi și uneori salvînd chiar situația luptelor.

Astfel, în ziua de 6 Septembrie a. c., sub cea mai omoritoare ploaie de obuze și focuri de mitraliere, din propria sa inițiativă a înaintat pînă la linia de trăgători, cu întreaga baterie, unde a deschis un foc atît de omoritor în masele trupelor inamice, în cît nu numai că le-a respins, dar a salvat situația pe întregul front, care un moment șovăia, fiind împins de forțele superioare dușmane, a recăpătat încrederea și a pus pe inamic pe goană.

In luptele de la 8 Septembrie, pe cînd artileria inamică cu tragere lungă arunca un foc omoritor în flancul trupelor noastre, care înaintau în spre Amzacea, locotenentul Deculescu a mers, tot din propria sa inițiativă, cu bateria pînă în bătaia eficace a tunurilor și prin un foc viu a redus-o la tăcere, dînd astfel putință trupelor noastre să alunge inamicul din Amzacea.

In luptele de a doua zi, 9 Septembrie, pe cînd artileria inamică de la Carachioi oprea orice avînt al trupelor noastre, locotenentul Deculescu o reperează cu preciziune și deschizînd un foc violent, o reduce la tăcere, gonind toate trupele din Carachioi.

Situația militară a României
— Liniștitoare pe frontul carpatic, îmbucurătoare pe frontul dobrogean —

Roma, 29.— Judecînd situația militară din Transilvania, presa italiană constată că rezistența trupelor românești se întărește din ce în ce mai mult pe pozițiile alese de pe lanțul Carpaților, dîndu-se siguranța că înaintarea dușmanului va fi oprită cu desăvîrșire.

„Idea Nazionale" află din Berna că trupele austro-ungare care luptă în Transilvania nu se pot de loc compara, ca putere de luptă, avînt și tărie fizică, cu ostașii români. Ele au fost ridicate de pe toate fronturile de luptă; regimentele au fost alcătuite în pripă din batalioane diferite și tot așa batalioanele din companii. Le lipsește, prin urmare, cea mai elementară unitate organică. Pe lîngă aceasta, soldații sunt obosiți și inferioritatea lor față de ostașii români e vădită.

Corespondentul adaogă că austro-germanii se miră de sîngele rece, disciplina și nepăsarea de moartea arătată de soldații români, cari pot să rămînă neclintiți sub foc, ascultînd cu încredere de poruncile ofițerilor lor.

Ziarul adaogă că ultimele succese ale austro-germanilor din Transilvania n'au putut să liniștească opinia publică din Budapesta și din celelalte orașe unde s'au adăpostit fugarii din provinciile învecinate cu România. Autoritățile maghiare n'au dat voie acestor fugari de a se reîntoarce la vetrele lor. Se află acuma că și orașul Temesvar fu-scse evacuat de toate autoritățile civile ca și de numeroși locuitori.

Trupele maghiare care se luptă pe frontul italian, îngrijorate de năvălirea românilor în Ardeal, au cerut stăruitor ca să fie trimise să-și apere țara. Inmulțindu-se cazurile de nesupunere și de indisciplină printre aceste trupe unguresti, comandamentul austriac a fost silit să înlocuiască cu trupe bosniace și croate cîteva regimente de săcuiș care au fost mutate de pe frontul italian, și trimise în Transilvania.

Planul autorităților militare unguresti, privitor l acrearea unor bande de voluntari cari să se bată în chip autonom, în lupte de „guerilla" pe stîncile Carpaților, s'a arătat ca foatre greu de realizat. Copii de 15 ani și bătrîni de 60 nu sunt cei mai nimeriți pentru luptele grele și istovitoare de pe munți. Inrolarea acestor voluntari, care mergea foarte bine în primele zile ale invaziunei române, acuma s'a poticnit.

Telegrama încheie scoțînd la iveală situația îmbucurătoare a frontului dobrogean pentru trupele ruso-române.

„Giornale d'Italia" scrie că, după toate probabilitățile, operațiunile pe frontul dobrogean vor fi lăsate pe seama trupelor rusești, pentru ca oastea română să poată manevra în voie pe frontul transilvănean.

FLOTA GRECEASCA
a fost predată Aliaților

LONDRA, 30. — Amiralul Fournier, comandantul flotei Aliaților dela Atena, a prezentat un ultimatum eri dimineață, cerând ca măsuri de precauțiune, în vederea siguranței flotei Aliaților, până la ora 1 după masă, predarea întregei flote grecești, exceptând vasele Giorgios Averoff, Lemnos și Kilkis. S'a mai cerut de asemenea și controlul căiei ferate Pireu—Larisa.

Ministrul de marină a răspuns, că cererea amiralului va fi îndeplinită și că flota va fi predată înainte de timpul prescris. S'a mai cerut și dezarmarea celor 3 vase exceptate.

*

LONDRA, 29. — Corespondentul din Atena, al ziarului „Dailly Chronicle", telegrafiază:

In răspunsul său, prin care acceptă cererile formulate, guvernul grec a înserat o protestare contra ultimatului.

UN MESAJ TELEFONIC DIN PIREU ANUNȚA PREDAREA FLOTEI GRECEȘTI, micile unități vor fi remise intacte spre a putea fi trimise guvernului provizoriu la Salonic; unitățile mari dezarmate vor fi lăsate în golful Keratini. Echipagiile grecești au fost debarcate și înlocuite cu echipagii franceze pe unitățile mici.

Tunurile mari au fost lăsate la locul lor, dar culasele au fost ridicate.

La Atena și Pireu e liniște. (Reuter).

Pe frontul occidental
Numeroși prizonieri luați de englezi

Londra, (fără dată). — **In seara zilei de 28 cor. generalul Haig telegrafiază: Astăzi am îmbunătățit situația pe pozițiunile noastre la sud de Ancre. Afară de cei 268 prizonieri anunțați de noi am mai capturat un număr de prizonieri, dintre cari 500 la Waast.**

Am doborît un aeroplan. Aviatorii britanici au fost din nou foarte activi. Un aeroplan britanic lipsește. (Reuter).

Raidul asupra orașului Bruxelles

Paris, (data suprimată de cenzură). — Ziarul „Echo Belge" află din Bruxelles că în ultimul raid al aviatorilor aliați de asupra acestui oraș, raid în care aviatorii n'au aruncat de cît afișe și prospecte, 22 de belgieni au fost uciși și 30 răniți de ghiulelele tunurilor germane rău țintite, în mod voluntar sau involuntar. (Agenția Radio).

Regele și guvernul
Muntenegrului la Neuilly

Paris, 30.— Regele Muntenegrului s'a instalat eri la Neuilly pe Sena, cu garda regală, compusă din 18 oameni de trupă și 2 ofițeri. Birourile guvernului muntegrean s'au stabilit, deasemenea la Neuilly.

Câți prizonieri
a luat Rusia în doi ani de războiu

Londra, 28.—Un ofițer de naționalitate italiană, care a fost făcut prizonier de război de către ruși în anul trecut și acum întors în Italia, a declarat ziarului „Gazette del Popolo" că până în prezent se găsesc în Rusia aproape 2 milioane de prizonieri, din cari 1.400.000 au fost capturați în anii 1914-1915 și peste 500.000 în anii 1915-1916.

(A. T. E).

Vizita d-lui Boselli la Milan

Roma, 28. — *Se telegrafiază din Milan că primul-ministru d. Boselli a vizitat biroul central pentru ajutorarea populațiunei civile. Președintele consiliului a fost primit de primarul orașului d. Caldara, înconjurat de ajutoarele sale, de d. deputat Turati și de numeroase personalități.*

D. Boselli a mulțumit municipalității pentru toate operele sale de caritate și de prevedere patriotică și socială. Primarul a mulțumit spunînd că poporul milanez a fost mereu foarte darnic pentru operele de binefacere.

După ce a vizitat numeroase instituțiuni de binefacere unde a luat parte la dejunul oferit de d-nii senatori și deputați din milan, senatorul Colombo și deputatul Pavia au ridicat un toast către șeful venerat al guvernului.

D. Boselli a răspuns mulțumind și relevînd însemnătatea Senatului și a Camerei în viața națiunei. Primul ministru a încheiat cu un toast pentru regele-soldat și brava sa armată.

Aceste cuvinte ale primului-ministru au fost salutate cu mari ovațiuni. (Stefani).